

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . . . 3 ft — kr.
Negyed évre . . . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn déltől, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.
Nyitlár sironkint 20 krajczár.

Orosz szabadság.

Csodálatos dolgok történnek Oroszországban. A zsarnokság otthonában, a muszka cászár birodalmában a lánczok csörtetése közül kihangzik a szabadság szót. Az abszolutizmus és félszékben, a Kennan tollával oly élesen megfestett zsarnokság otthonában kelt ki a világbéke eszméje és a legújabb tudósítások pedig arról referálnak, hogy Oroszországban a deportálás megszüntetéséről is beszélnek.

Évszázadok óriási reakciójának eredményeül tudható be a váratlan politika.

Alig hihető, hogy a despotizmus természetlen talajában kihajthasson a szabadság fája, hogy ott, ahol a gondolat és az akaratszabadság mindégtől fogva békákba volt verve: az emberiség vele szüretelt jogai ilyen csodálatosan restauráltak.

A világtörténet logikája éppen arra engedett következtetni, hogy nagy világforradalomnak kell jönnie, a mely alkalmas lesz arra, hogy Nagy-Oroszországnak szuronyokkal őrzött határán át behatolhasson a szabadságérzet s

mindenre inkább lehetett volna gondolni, mint arra, hogy éppen Oroszország lesz az, amely a már a saját zsirijában fuldokló militarizmusnak a háborút megüzeni.

S mi esoda működött itt közre, hogy ez így történt?

Az orosz cászár nem annál a bölesőnél nevelkedett, ahol a Marsaillaise-dallamait énekeltek és mindenható miniszterének sem volt kenyere a szabadságszeret. S mégis ők csinálták a propagandát a század legnagyobb eszméjének.

Am tessék csak a háttérre is tekinteni és megérthető lesz különösen a deportálás rendszere megszüntetésére irányuló célzat. A deportáltak Oroszországban egész községeket alkotnak, még pedig len veszedelmes községeket, mert ott gyűl össze a lappangó nihilizmus. A rákfene, a melyet Oroszországból sem a cászár tekintélye, sem a bakó pallósa kiirtani nem tudott.

Egy jól megsejtett forradalom megelőzését jelenti a cászár dicső béke-stápolása. Lába alatt megmozdult a talaj és jól érzi, hogy jó lesz előre kimenekülni az épületből, nehogy a

földrengés fejére zúdítsa a tetőt. Az orosz paraszt sem oly bárgyu már mint egy évtizeddel ezelőtt s mintsem jogait maga erőszakolja ki — a cászár nagylelkű lesz és önként szabadítja fel a járom alól, amelybe befogva volt mint az igás barom. Az abszolutizmus számítása nem is helytelen. Oroszországban lassu léptekkel bár, de szemmel láthatólag az alkotmányos élet szelleme beopta magát s hiába is igyekezzenek azt onnan kiküszöbölni.

A cászári dynasztiának bölcs tanácsadói is vannak. Ezek bizonyára előreláthaták azt, hogy a hágai konferencia nem fogja Európát leszerelni s a cászár millió sok szuronyát még nem kell eldobni.

De a látszatot meg kellett adni Oroszországnak, hogy ő a szabadságnak nem ellensége.

Büszkeségének feladása nélkül védekezhetik tehát az orosz cászár a nihilizmus ellen, amikor Oroszországba saját zsarnoki érdekeiből enged — sőt világhírű bajnoka lesz a szabadságnak. Nagylelkű is egyuttal, inkább adja a szabadságot, semhogy erőszakkal vegyék el tőle!

R-i.

A kétről.

Zengjed lantom az elmúlt hét
Örök dicsőségét,
Eseménydus törtéjének
Elejét és végét;
Ámbár nem szerepel benne
Színház, primadonna,
— Mert a hetet elfoglalta
Sonka és szalonja;
A hentesek háborúja
Izonyuan dúla,
Volt is botrány elegendő,
Husz méteres gúla;
Sonka, kolbász és szalámi
És a többi manna,
Aki tudja miből készül,
Inkább éhen halna,
Semhogy abba bekóstoljon,
Mentsen Isten tőle! —
Regéket mesélt a fáma,
Csodákat felőle;
S akadt ujság, amely védte,
Méllyék is egymásra,
Béle kéne tönni azt is
Az olyan kolbászba!
És enné meg aki főzte,

Mehetne Parádába —
Avagy gyomorkúra végét
Távol Karlsbádába!
S azóta a virslit, kolbászt
Senki meg nem enné, —
Ilyen dísznőség még nem volt,
Soha nagyobb enné!
S mégis azt felelte erre,
„Ugyan ne izéljen“,
Amikor a Székely lapja
Neki vágott mélyen;
„Aki kétszer halnak meg“ volt
A malaczkok sorsa,
Tudja is ám a szakácsné,
Panna meg a Borcsa!
És miközben a rendőrség
Bírságot kiróttá,
Nagy eszméktől lelkesedett
Egy nagy idióta
S műtárlatot rendezett a
Város kontójára,
Secessiós tánczmeister és
Görbe lábú páva,
Akit majd kiállítanak
A „Pest“ nagytermébe,
Lesz ott mindenféle csuda,
Kandl minden

Budapesti Napló és Hock
Jönnék Szabadkára
S átrándulnak kvaterkázni
Majd Kelebiára.
Kiállítás rendeznek majd
Ha lesz a ki nézze,
Képeket is vesz sok ember
Ha lesz arra pénze;
Az almási bankó gyárban
Kölcsönöket adnak,
Secessiós képeket majd
Ilyenért is adnak.
S hogy ne legyen hiány egyben
Sajtópör is akadt
Azért hogy egy jó fiskális
Valamire akadt.
Hát még ott a városházán
Mennyi mindenféle! —
Nem bánják ki a miniszter,
Bánffy, avagy Széll e?!
Ott egyformán megyen a rend,
Az is jön még sorra,
Van sajtópör, hagyjunk tehát
Valamit máskorra!

A szépművészeti kiállítás.

Hanem most már igazán vége legyék a tréfálózásnak! A »Budapesti Napló« felelős szerkesztője: Braun Sándor, kinek kedvéért sok mindent megcsinálunk mi szabadkaiak, levelet intézett az én tisztelt barátomhoz dr. G. K. -hoz. Ebből a levélből megdöbbenéssel olvastam ki azt, hogy nálunk a talaj el van készítve, a mag a termékeny talajba elhintve és már a kiállítás csak hetek vagy napok kérdése — megnyílik, mert mi hön óhajljuk, várva várjuk.

Bocsánat rosszul csinálódott a dolog, szörnyen rosszul.

Városunk előkelő embereinek a neve beletutott az én t. barátom cikkjébe és a Budapesti Napló azt hitte, hogy ezek az urak tényleg actióba léptek is.

A »Budapesti Napló« a vele szövetszertett nagy művészgárda, de városunk érdekében is kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy az intéző, a hangadó körök *egyetlen lépést nem tettek ennek* a kiállításnak az érdekében, de sőt hosszankodással olvasták a fővárosi hírlapok azon hírért, hogy ők állanak az ügy élén.

Többször megírtuk már az eszme »megpendítése« óta, hogy csak a hangadó körök közreműködésével sikerülhet a kiállítás és dr. G. K. ur még most is egyedül csinálja — a papíronon.

Ma ismét beszéltünk a »Nemzeti Casinó« elnökével, ki szintén megdöbbenését fejezte ki a fölött, hogy ily nederben indították ut nak a kiállítás ügyét.

A »Nemzeti Casinó« a főispán, a polgármester, képviselőink hónospokkal ezelőtt Hockal beszélték meg az ügyet, a mint azt már tegnapelőtti számunk vezércikkjében megírtuk.

Hock Jánossal csinálják meg nálunk a kiállítást, vele és — ha úgy lehet — a Budapesti Naplóval is.

Azután kérem, most hamarjában lehetetlen megcsinálni a kiállítást nálunk.

Fiaskót eredményezne csupán, ha most lejönnének művészeink.

A talaj nincs előkészítve, n i n c s é r d e k l ő d é s, egy ember, legyen az bármily tiszteltreméltó kedves uri ember — bizony nem csinál érdeklődést — különösen ha nem ismerik.

Hová tesszük azt a kiállítást? Nincs teremünk, mely arra való volna.

Ha Braun Sándor ur ma, holnap lejön hozzánk, szomoruan fogja tapasztalni, hogy mennyire igazunk van.

A kiállítást igeis óhajljuk, annak meg is kell lenni, de nem most nyáron, és nem úgy hirtelenében.

Q.

A szabadkai ker. betegsegélyező pénztár zászólószentelési ünnepélye.

Szabadka, május 20-án.

A munkát siker koronázta. A kerületi betegsegélyező pénztár holnapi zászólószentelési ünnepélye rendkívül fényes lesz. Városunk közönsége osztálykülönbség nélkül részt vesz a szép ünnepélyen. A zászólóköre köré fognak csoportosulni Szabadka legszebb hölgyei, a város intelligenciája, hogy a remekbe készült zászóló ünnepi felavatását annál fényesebbé tegyék.

Ma este hét óra után gyülekeztek a bi-

zottság tagjai, az iparosok és iparos ifjak a pénztár helyiségébe és fél 8 órakor kétszáz-nál több fátyla lángja világított be az est homályába.

Megindult az imponáns menet a tűzoltó zenekar vidám hangjai mellett a Wesselényi-utcán, Szent-István-tér és Rudich-utcán keresztül a Petőfi-utczába, ötömösi Magyar Györgyné lakása elé.

Itt félkörbe állt az ünnepők serege és hosszan, zajosan éljeneztek a zászólányát. A zene és éljenzés elhangzása után dr. V e c s e i Samu ügyvéd szép beszéddel üdvözölte ez ünnepelt urnót, ki egyik ablaknál állva hallgatta a szónok beszédét, melyet többször szakított meg az éljenzés és taps.

Majd néhány tagját a bizottságnak magához kérte a zászólánya és mély köszönetét fejezte ki a megtiszteltetésért.

Hosszan tartó éljenzés és a Rákóczi induló hangjai mellett indult az ünnepelt urnó lakásától a fátylások tömege és a nagy templom előtt a piac térré, honnan a város-háza mögötti térig jött és itt a fátylák eloltattak és az ünnepők nyugalomra tértek.

Különfélék.

— *Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt szerdán jelenik meg.*

— **Közgyűlés.** Szabadka város törvényhatósági bizottsága f. hó 25-én délelőtt 9 órakor tartja Schmausz Endre főispán elnöke alatt rendes havi közgyűlést.

— **Törvényszéki elnökünk** Polgár József már a hét elején kiment Topolyára és azóta tegnapi napig vizsgálatot tartott a topolyai kir. járásbírósnál. A topolyai járásbírósnál úgy az ügykezelés mint pedig az eljárás felett teljes megelégedésének adott kifejezést.

— **Hymen.** B e c k Zsigmond helybeli fiatal kereskedő eljegyezte S a l a m o n Rezsín kisasszonyt Bajáról.

— **A ker. betegs. pénztár zászólója.** A ma felszentelendő zászóló, igazán remek munka. Nehéz fehér brókat selyemből készült, körül aranyhimzéssel és aranycsipkével, nehéz arany bojtokkal. Középen a szimbolikus kép egy nőt ábrázol, a mint mindkét kezénél egy árvát vezet. Művészi himzés az egész kép. A kép fölött és alatt arany himzéssel félkörben a sorok olvashatók:

«Gyógyul a seb, enyhül, látom:
Istennél a menyországom.»

A szép zászóló Hochenberg Ferencz (városunk szülőtte) budapesti gyárában készült.

— **Eljegyzés.** Reich Ferencz helybeli kereskedő ma tartja eljegyzését Guzmann Adolfné leányával — Helén kisasszonnyal Topolyán.

— **Foot-ball játék Szabadkán.** A foot-ball játék, a mely ugyszólván egész Európáig végig látogatta és hódította mi hozzánk is elért. A legtöbben, meg most sem tudják, hogy tulajdonképpen miben áll ez a játék. Most lesz ez elő-nyilvános alkalom, hogy városunk lakóssága is láthatja ezt az új divatu sportot. Ugyanis (hétfőn) f. hó. 22-én d. u. 5 órakor a Zombori kapu mellett (a villamos megállóhelynél) fogják a „halasi" s a „szabadkai" foot-ball csapatok ezen új test-edző játékot bemutatni.

— **Betegség kergette a halálba.** Annus János helybeli 62 éves napszámos, tegnap délután a kamra gerendájára felakasztotta magát, mire észreveték, már hűt tetem volt.

Az öngyilkosságot gyógyíthatlan betegség miatt követte el. Az előhívott mentők a zentai temető bonczházába szállították.

— **A Szabadkai Katholikus Legényegylet** folyó 22-én zászólószentelésnek tizenharmadik évfordulóján, saját helyiségében színelőadássa egybekötött táncvigalmat rendez. Színre kerül: *Egy szerencsétlen flótds.* Vigjáték két felvonásban. Irta: Joachim Ágoston.

— **A bank kamatláb.** A következő értesítést vettük: Az ostrák-magyar bank főtanácsa a kamatlábat f. hó 19-ik napjától számítva fél százalékkal leszállította. A váltók és értékpapírok leszámitolásáért 4 1/2 százalék, kölcsön kért államjradékokra és a bank zálogleveleiért 5 százalék kölcsönként egyéb értékpapírokra 5 1/2 százalék alapított meg.

— **A tagosítás ellen.** Bácsalmás községnek mintegy 2340 kis és nagybirtokosa a napokban most már harmad ízben tartott közgyűlést a kör községi ingatlanok tagosítása tárgyában. A közgyűlésen nagyon izgatott volt a hangulat, mert a birtokosok két pártra oszlottak akik a tagosítás mellett és ellene vannak és e miatt a csendőrség is készenlétben volt. A b. almási németek nem akarják belátni ennek az intézménynek üdvös voltak, attól félnek, hogy a tagosítás által megrövidítik őket. Hosszas vita után szavazásra került a sor, a mikor is a tagosítás ellenzői mint egy 400 szavazattal győztek. Így tehát egyelőre nem tagosítanak B. Almáson.

— **Dohányzók figyelmébe.** Bármily cigarettára vagy pipadobányra kitűnő jó zamattá válk, ha hozzá M o r a t h o n t keverünk. A Mórathon nem egyéb mint kitűnő gyógyfükeverék a nikotin ártalmas hatását megszünteti, miért is minden dohányzónak ajánlatik.

— **A görög építési stlusokat** ismerteti és magyaráza dr. Gyomlai Gyula, nagy munkájának most megjelent füzetében. Fejtegetését során a görög építézet fejlődésének teljes történetét és hű képet adja. A homerosi kos temploma voltaképpen egy kamara volt, mely az isten képet és kincsét rejti magában. D-szt legfőbb egy előcsarnok adott neki, melynek kiugró tetejét 2 faoszlop tartotta. Később az oszlopsor körülölelte az egész templomot. Faoszlopok voltak ezek, legfőbb ha színes anyaggal bevonták. Csak lassan változott át a fatemplom kőcsarnokká. Az átalakulás az olympiai Hera templom ment végbe, a melynek korhadó faoszlapait egymás után kőoszlopokkal cserélték fel. Egyet azonban meghagytak a fa-ámok közül emlékül a régi eljárásnak. Ezt az egyet Pausanias még látta. A köépités aztán az oszlopokat teljesen átalakította. A régi anyag emléket dór oszlop őrizte meg legtovább, a lábatlan, egyszerű oszlopfős, 16 rovátka felfelé karkusodó oszlop. Az ion magasabb, finomabb alkatú, talpzata és művészielen alakított feje van. Karsub és ritkább sorokban áll egymás mellett. Valamennyinek virága aztán a korinthosi, gazdag díszével, finom akantus-leveleivel, könnyed alakjával, mely játszva emell a triglyhek és metopok vésett domkormóves terhet. Gyomlai könyve a Nagy Lépes Világtörténet II. kötete, mely gazdag vállalatnak most megjelent 26-ik füöete tárgyalja a görög építési stlusokat fejlődését. Az egész kötet ára díszkötésben 8 frt. Egy füzet 30 kr. Helenként egy füzet jelenik meg. A munka részletfizetésre is kapható, a kiadó-járságnál (Révai Testvérek Irod. Int. R-T. Budapest Üllői-ut 18.)

— **Veszedeles játékeszer** Patánkáról írja tudósítónk, hogy ott egy Reiter nevű erdőőrnek 11 éves fia egyik pajtásától 26 drb dinamit föltényt kapott. A fia játszott a öltényekkel és játékközben egy felrobbant, a mely a fiúnak jobb karját érte és azt a testélszakította. A rendőrség keresi a gondatlan szülőket, a kik ilyen veszedeles játékeszert adnak kis gyermekük kezébe.

— **A hágai békekongresszus.** Az egész művelt világ figyele Hollandia szép városa felé fordul, a hol most az egész világ államainak kiküldöttei a világbéke megteremtéséről tanácskoznak. Lélekemelő gondolat megpróbálni nemzetek közötti egyenlenségek elsimítását, s megadni a módot, hogy a fegyveres erőre fordított milliókat a kultúra áldásos intézményeinek istápolására fordítsák. Az Ország-Világ, Magyarország a legszebb képes hetilapja nem mulasztotta el az alkalmat, hogy a világbéke történetében örök emlékü Hága városát irásban és képből ne mutassa olvasóinak. E szép újság most megjelent száma több érdekes és szép képet közöl Hágából és közli a békekongresszus színhelyének leírását is. De ez még csak kis töredéke ama illusztrációknak, melyek az Ország Világ pünkösdi számát díszítik. Hogy Stefánia özvegy trónörökös asszony Budapesten időtölti bemutatja a kedves jelenetet a mikor a fődercegasszony látogatta. Megtalálja benne az olvasó az új aradi román püspök Goldis János képét, a budapesti operaház kiváló vendégművésznőjét Arnoldson Sigridet és még számos más képet. E mellett számos novella, vers, Lanka Gusztávól, Várdi Antaltól van e füzetben; e héten az Ország-Világ új regényt kezd közölni, nem is számítva regény mellékletén folyó képes regényét, melynek eddig megjelent számai új előfizetőink ingyen megkapják. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévre 2 frt. Mutatványszámokat a kiadóhivatal, mely hold utca 7. sz. a. van, kívánatra ingyen küld.

A szabadkai méregkeverő.

— Saját tudósítónktól. —

Szenzátiós bűnügyben folyik a vizsgálat már napok óta Ó-Moroviczán. Az egész község nagy izgatottsággal tárgyalja egy úri nőnek az esetét aki két hites férjet tett már a föld alá a harmadikat akivel vadházasságban élt szintén elpusztította méreg által, a negyedikét pedig elvált.

A rendkívüli bűnesetről a következő tudósítást vettük:

Az ó-moroviczai csendőrséghez a napokban egy névtelen jelentés érkezelt, amelyben az volt előadva, hogy özv. Thuri Lajosné ó-moroviczai illetőségű urinó, a volt helybeli református lelkész felesége nagyon rövid időközben egyik hites férjét, Makánt megmérgezte, a másodikat Erdőst, kivel vadházasságban élt szintén így pusztította el, a harmadiknak pedig Thuri Lajosnak a helybeli volt ref. lelkésznek pedig méregot adott be aminek következtében meghalt, a negyedikét, Ador Józseftől pedig elvált.

A csendőrség nagy titokban megindította a nyomozást amelynek megelőző eredménye leit. A vizsgálat során körülbelül 30 tanút hallgattak ki, akik igen súlyos bizonyítékot szolgáltatottak özv. Thuri Lajosné bűnösségére nézve.

A letartóztatás.

Igy tehát sok adat lévén a csendőrség kezében, a csendőrszervező a ma déli vonattal bejött Szabadkára 2 csendőrrel egyetemben és jelentkezett Dr. Ringhoffer Lajos kir. ügyésznél, előadván az ügyet. Az ügyész némi utasítással látta el az őrsvezetőt, aki azután a főkapitányságnál jelentkezett miután a rendőrség közbenjötték nélkül a vizsgálatot nem folytathatta. A főkapitány egy rendőrt és Vujkovics rendőrbiztost adta melléje, akik özv. Thuri Lajosnénak az Aradszki-féle házban levő lakására mentek.

Az asszony mikor a csendőröket meglátta elhalványodott és amikor ezek előadták látogatásuk okát, a *lelkésznek tiltakozott az ellene emelt vád ellen, mindazonáltal megajándékozta a házkutatást, amikor is üvegekben gyanús folyadékokat találtak és rövid kérdőbeszélés után Thuri Lajosné letartóztatott és csukott kocsiban a rendőrséghez vitték.*

Itt következett a kihallgatás folytatása: Thuriné makacsul tagadott, de az őrsvezető szemébe vágta a tanúk vallomásait — amire semmit sem felelt.

Ma délután a csendőrök Moroviczára vitték, hogy a tanúkkal szembevitessék, azután pedig átadják a szabadkai kir. ügyészségnek.

Elcsipett pénzhamisítók.

(Saját tudósítónktól.)

A mélykúti csendőrség jó fogást csinált tegnapelőtt, elcsipett egy pénzhamisító bandának két tagját, a kik csak a főközületet vezették B. Almáson, a főzlet alsó Bácskában van a főközületek a megyében mindenfelé szét vannak szórva. A csendőrséget egy szabadkai ékszerész vezette a nyomra, akit a pénzhamisítók a bandába bevenni akartak, de elárulta őket.

Az esetről a következő tudósításunk számol be:

Mannheim Mark helybeli ékszerész a környékbeli vásárokrá szokott járni árúival. A nemrég megtartott b.-almási vásáron odament sátorához egy német atyafi és miután körültekintett, az üveg alatt ezüst forintosokat látott egy csernára felfőzve. Az atyafi megkérdezte az ékszerészt, hogy ő csinálja ezeket a pénzeket, a mire ez azt a választ adta, hogy ő csak a fület for. szítja rá a pénz valódi. Erre a német megkérdezte tőle, hogy hova való és azt mondotta, hogy egy óra múlva visszajön a feleségével és vásárolni fog ilyen pénzeket.

A német azonban nem jött és az ékszerész már nem is gondolt rá, a mikor a legutóbb tartott szabadkai vásáron ugyanaz az atyafi felkereste Mannheimot és előmutatott egy czinkdarabot, azt mondván, „nézze meg ezt az ezüstöt ilyen van nekem 10 kiló a mit 100 frtért vettem.

Az ékszerész tüzetesen megvizsgálta az érczet és konstata, hogy az tényleg czink és azt mondta a német atyafinak, hogy ő ezt nem használhatja. Az idegen erre bizalmas beszélgetésbe elegyedett vele, előadva, hogy ő egy pénzhamisító bandának a tagja forintosokat és koronákat gyártanak, szükségük van tehát egy olyan emberre a ki ér, az öntéshez, kéri azonban, hogy ne árulja el, majd megfogja látni, hogy rövid idő alatt gazdag ember lesz belőle, neki megvan a gép és az anyag, álljon ő is be a bandába ő majd a pénzt gyártja.

Az ékszerész nagyot nézett és azt mondotta, hogy majd meggondolja a dolgot minthogy a közelben rendőr nem volt, áruit pedig nem hagyhatta ott a pénzhamisító távozni hagyta, megmondván azonban nek hogy a legközelebbi heti vásáron találkozni fognak és megbeszéljk a dolgot Mélykúton.

F. hó 18-án volt a mélykúti hetivásár ott volt Mannheim ékszerész a német meg egy társa a kik az ékszerészt felkeresvén, előadták a dolgot és hívák, hogy menjen be velök B. Almásra, a hol mindent tüzetesen megbeszélnek és a gépet bemutatni fogják.

Mannheim mindenre ráállt és azt mondta hogy heti vasár után keressék fel. Erre aztán a pénzhamisítók eltávoztak, de alig tettek néhány léyést az ékszerész csendőrkért közdő, a kiknek előadva az esetet, megadta a személyleírását és a csendőrök rövid ideig tartó keresés után a két pénzhamisítót elfogták. A kihallgatásuk alkalmával előadták, hogy b.-almási lakosok Gerstmeier János és Stabel Péter a nevük, az előbbi már hamis tíz forintos gyártás miatt egy ízben büntetve is volt. Tettüket beismerték és előadták, hogy alsóbácskában több czinkostársuk van de nevüket nem tudják látásból azonban felismernék őket. A házkutatás alkalmával egy csomó hamis pénzt találtak a gépet is megtalálták és a gyártáshoz szükséges mintegy 40 kiló anyagot.

A gépet Ujvidéken vették 400 frtért, hogy kitől nem tudják, ennek kiderítése végett ma reggel a b.-almási csendőrmester Stabel Péterrel Ujvidékre utazott, az anyagot pedig Szegeden szereztek meg. Érdekes a dologban az, hogy úgy Gerstmeier mint Stabel vagyons emberek.

A vizsgálatot *Kleiner Gyula* szabadkai csendőrhadnagy vezeti. Amikor a vizsgálat alkalmával a csendőrök egy mintát akartak önteni és nem jól sikerült, Stabel mosolyogva ezt a megjegyzést tette „amig maguk egyet csinálnak addig én tizez.”

A pénzhamisítókat letartóztatták és átadták a b. almási járásbírósnak.

NYILTTÉR

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon t. rokonok és jó ismerősök, kik felejthetetlen jó férjem elhunyna által okozott nagy fájdalmaimat részvényt nyilatkozatuk által iparkodtak enyhíteni, fogadják részvétükért ez uton a legszíntébb köszönetemet.

Gsantavér 1899 május hó 20.

Külföldi tiszteltet
özv. Basch Albertné.

MÖRATHON egy imprágnált zamatos gyógyfükevek rék cigi-retta- és pipadobányhoz

Örömmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt. Rágyujtva bármily dohánnyal, az utóbbi égető esipős ize elvész. A legerősebb keverék cigi-retta- és pipadobányhoz. Tökéletes azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja, minden dohánnyal szemben nélkülözhetlen.

Hat és pipadobányval vagy négy rész cigi-retta-dohánnyal keverve.

Orvosok által minden doh. nyzónak ajánlati.

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr., külön vágt és csomagolás pipadobány és külön cigi-retta-dohány részére.

Postaküldemény: 10 kis csomag mentve 1 frt - kr. utánvét mellett. Viszonteladókknak jóvedelmező.

Egyedüli készítő: **MÖRATH TIVADAR** gyógyfükekes kedés Grác.

Vezérképviselő Magyarország és társországok részére: **Dvorzsák János** bevitteli ügynöksége, Budapest, VI. Gyar-utca 43.

The Premie Cycle Co. Lm^{td}

A világ legnagyobb kerékpáryarai.

24 év óta elsörendü jegy.

Képviselője: **Stern Adolf** Szabadka, Fötér, Vermes-ház, hol javítások saját mőhelyében pontosan eszközöltetnek.

Corentry Anglia) EGER (Csehország) Nürnberg-Doos

Utolsó hét!

A Jókai-utczában láthatók a világ legokosabb kutyái. Konkurenczia nélkül.

Caró, a világ egyetlen zongorázó kutyája s ugyó, mint 20 ársza, mind szeretetreméltó állatok. Mutatványaik megleplik a nézőt. Közük Caró az elsörendü, mely a többek között

„Az utolsó rózsát” a „Mártha” operából játsza, ami az ő kedvenc darabja. Az utóbbi kutyákat sok fáradozás után *írás, olvasás és számolásra* is rábírtam úgy, hogy a közönség által feladott számtani példákat megoldani képesek. Ismerik a *festőket, a virágokat, erömutatványokat, produkálnak és táncolnak*. Szóval a művészet legmagasabb fokán állanak, eddig még nem látott módon. Ezen érdekes előadáshoz bátorodom a n. é. közönséget meghívni.

Belépti-díj: Támlásszék 50 kr., I. hely 40 kr., II. hely 30 kr., III. hely 15 kr. Katonák csillag nélkül és deákok az első három helyen felét fizetik. — *Előadás délután 4, 6 és 8 órakor.*

Számos látogatásért eszedezik

H. Prechtel, tulajdonos.

Uj! Bella Elvora Uj! a világ egyedül létező élő mellszobra. Elegans megjelenés. Biztos siker.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a **Dr. Spitzer-féle Mária** kenőccsel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder” és „Mária-szappan”-nal használva pedig megóvják az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:

GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár **Wagner és Boholy** feljárneműkereskedésében Szabadkán, **Török József** gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerertárában. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb 3 tégelyvel küldők utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

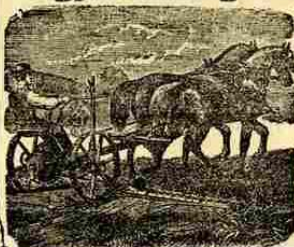
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az **ADRIANCE, PLATT** és Co. new-yorki gyár világhírű

„**ADRIANCE**” kéveköto-, marokrakó arató- és fűkaszáló-gépeinek

magyarországi kizárólagos képviselőte.

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legjutányosabb beszerzési forrása.

A szövetezet alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „**ÜZLETI ERTESETŐ**”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

A MAGYAR KIRÁLYI

Államvasutak Gépgyárá-nak Vezérügnöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcsepplőgarnitúráit**, ipari célokra alkalmas „**Compound**” **locomobiljait**, teljesen vasból készült **szalmaakazalozó gépeit**, **gőzkukoriczamorzsolót**, **Sihor-féle körfűrészeit**, „**Millenium**” **kaszáló- és aratógépeit**; továbbá **Sack-féle ekéit**, **vetőgépeit**, **boronait** és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Villamvilágítási géptelep

ugy mint egy 16 lóerejű gáz-motor, egy nagy dynamogép hajtósíjjal s az összes hozzávaló készülékkel, használt, de kifogástalan állapotban igen jutányosan eladó.

Érdeklődők sziveskedjenek a címért **ECKSTEIM BERNÁT** hirdetésí irodájához

Budapest V. Fürdő-utca, 4. sz. fordulni.